YENİ PARTİ
T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 4.11.2026
Sayı: 302

10/4991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de hava kirliliğinin, kömürlü termik santrallerin ve fosil yakıt kullanımının insan sağlığı üzerindeki etkilerinin, hava kalitesi ölçüm ve denetim sistemlerindeki eksikliklerin, çevre mevzuatının uygulanmasında yaşanan sorunların ve hava kirliliğinin ülke ekonomisine getirdiği yükün araştırılması; toplum sağlığının korunmasına yönelik kalıcı önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 30.10.2026

GEREKÇE

Türkiye'de hava kirliliği, milyonlarca vatandaşımızın sağlığını tehdit eden, ciddi hastalıklara ve erken ölümlere yol açabilen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Kömürlü termik santraller, sanayi tesisleri, motorlu taşıtlar ve fosil yakıt kullanımı, özellikle büyükşehirlerde ve sanayi bölgelerinde hava kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Enerji ve Temiz Hava Araştırma Merkezi (CREA) ile Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından 22 Ekim 2026 tarihinde yayımlanan araştırmaya göre, Türkiye'de nüfusun maruz kaldığı PM2.5 olarak adlandırılan ince partikül kirliliğinin yüzde 52'si fosil yakıt kaynaklı emisyonlarla ilişkilendirilmektedir.

Araştırmada, fosil yakıt kaynaklı hava kirliliğinin yılda yaklaşık 26 bin 500 erken ölümle ilişkili olduğu, sağlık üzerindeki etkilerinin ekonomik maliyetinin ise 55 milyar dolara ulaştığı tahmin edilmektedir. Ayrıca her yıl yaklaşık 5 bin 100 yeni çocukluk çağı astım vakası, 8 bin erken doğum ve 8 bin 200 düşük doğum ağırlıklı bebek vakasının bu kirlilikle ilişkili olduğu hesaplanmaktadır. Söz konusu rakamlar bilimsel modellemelere dayalı tahminlerdir.

Türkiye'de insan sağlığı açısından tehlikeli olan PM2.5 kirleticisine ilişkin bağlayıcı ulusal ortam havası sınır değerinin bulunmaması önemli bir eksikliktir. Hava kalitesi ölçüm istasyonlarının yeterliliği, ölçüm sonuçlarının güvenilirliği ve kamuoyuyla düzenli paylaşılması da araştırılması gereken konular arasındadır.

Özellikle kömürlü termik santrallerin baca gazı arıtma ve filtre sistemlerinin etkinliği, emisyon sınırlarına uygunluğu, çevre denetimlerinin yeterliliği ve ihlaller karşısında uygulanan yaptırımların caydırıcılığı konusunda kamuoyuna yansıyan eleştiriler bulunmaktadır.

Başta termik santrallerin yoğunlaştığı bölgeler olmak üzere hava kirliliğinin solunum yolu hastalıkları, kalp ve damar rahatsızlıkları, çocuk sağlığı ve sağlık harcamaları üzerindeki etkilerinin bilimsel verilerle ortaya konulması gerekmektedir.

T.B.M.M. YENİ PARTİ YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI

Anayasa'nın 56'ncı maddesiyle güvence altına alınan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı, devletin çevre kirliliğini önleme ve toplum sağlığını koruma sorumluluğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu nedenle, hava kirliliğinin kaynaklarının, termik santrallerin çevresel etkilerinin, denetim eksikliklerinin ve halk sağlığı üzerindeki sonuçlarının araştırılması, sorumlulukların belirlenmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

Mehmet Tahtasız
Çorum Milletvekili

Prof. Dr. Fethi Açıkel
İstanbul Milletvekili
FETHİ AÇIKEL

T.B.M.M. * YENİ PARTİ YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI

302 Sayılı Meclis Araş MİLLETVEKİLİ ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA ÇİZELGESİ

ADI - SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
İzzet Akbulut	Bursa	
Sibel Suiçmez	Trabzon	S. Suiçmez
Hasan Öztürk	Bursa	
Doğan Demir	İstanbul	
Servet ARPACI	Denizli M.	
Süleyman Bülbül	Aydın Mv.	
Nail GİLER	Kocaeli Mv	
Hikmet Yalım Halıcı	Isparta Mv.	
Ümit ÖZLALE	İzmir M.V	
Bilal Bilici	Adana Mv.	
Cemal ENGİNYURT	İstanbul	
A. Turgay ÖZKAN	İzmir Mv.	
Seyit TORUN	Ordu m.v.	
Av. Mehmet Tonal	Şanlıurfa M.v.	
Suat Özçağdaş	İstanbul Mv	
Uğur Bayraktutan	Artvin.	
Gökan ZEYBEK	İstanbul Mv.	
Özgür Erdem İNCESU	Antalya MV.	
Servet Mullaoğlu	Hatay	

T.B.M.M. * YENİ PARTİ * YENİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI 2020